

TILASTOKESKUS
STATISTIKCENTRALEN

Helsinki
Helsingfors

Tiedustelut-Förfrågningar

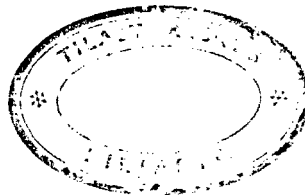
Pvm—Datum

No

Kauko Erkkö
Jorma Niskavaara
tel 76 55 77/45

20.4.1972

TY 1972:6

ARBETSKONFLIKTER

1971

A r b e t s k o n f l i k t e r år 1971 ¹⁾

Fr. o. m. början av år 1971 överfördes statistiken över arbetsinställelser till byrån för arbetskraftsstatistik. Samtidigt ändrades statistikens namn till arbetskonfliktsstatistiken, ett namn som motsvarar den företeelse statistiken beskriver. I samband med övergångsperioden förverkligades vissa förändringar i anslutning till begrepp, klassificeringar och materialbearbetning, varför vissa uppgifter finns att tillgå enbart för senare hälften av år 1971.

På basen av de uppgifter Statistikcentralen insamlat har beräknats, att år 1971 förlorades mest arbetsdagar sedan storstrejken år 1956, då 6.9 miljoner arbetsdagar förlorades. Senaste år berörde arbetskonflikterna 403 000 arbetare och i dem förlorades över 2.7 miljoner arbetsdagar. Den största arbetskonflikten under året, d.v.s. metallstrejken berörde 65 000 arbetare och dess andel - 2,3 miljoner arbetsdagar - utgjorde 84 % av alla under året förlorade arbetsdagar. Till de mera betydande arbetskonflikterna hörde även strejken och lockouten inom byggnadsbranschen. Nästan alla arbetskonflikter skedde bland AFC:s och FFC:s medlemsförbund. Eftersläpning, 35 %, och stödåtgärder, 30 %, var de vanligaste orsakerna till arbetskonflikter. Regionalt ägde arbetskonflikterna huvudsakligen rum i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län för vilka andelen förlorade arbetstimmar uppgick till 72 %, P.g.a. metallstrejken förekom mest arbetskonflikter bland metallindustrins näringsgrenar. Den genomsnittliga timförtjänsten för alla förlorade arbetstimmar beräknades till 5,70 mk. Av alla arbetstagare på arbetsställen med arbetskonflikter berördes i genomsnitt 90 % i arbetskonflikterna år 1971.

¹⁾ Uppgifterna för föregående år har publicerats i Statistikcentralens statistiska rapportserie: Statistisk rapport PA 1971:19.

Förklaring av tabellerna

1. B e g r e p p

Arbetskonflikten är statistikens observationsenhet, men primärmaterialet insamlas per arbetsställe. Arbetskonflikten kan dock omfatta flera arbetsställen om

- a) arbetsmarknadsorganisationen tar initiativet
- b) om arbetskonflikter vid samma tidpunkt i övrigt har en tydligt iakttagbar orsak

Indirekt berörda arbetstagare är arbetstagare vilka endast arbetat vid samma arbetsställe och vilka blivit arbetslösa p.g.a. arbetskonflikten.

Förhandlingar avser ett händelseförlopp, där företagsledning och arbetstagares fackavdelning, förbund eller genom åtgärd av förlikningsman strävats till att avlägsna ett hot om en väntad arbetskonflikt.

Anmälan om inledande av arbetskonflikt bör tillställas motparten eller förlikningsmannen innan den utsatta tiden på två veckor.

Inledda arbetskonflikter, Som förluster av inledda arbetskonflikter räknas enbart förluster under inledningsmånaden.

Fortsatta arbetskonflikter. I fråga om fortsatta arbetskonflikter är tillvägagångssättet samma som för inledda.

Avslutade arbetskonflikter. Avslutade arbetskonflikters förluster är samma som de totala förlusterna. Avslutningsmånadens förluster erhålls genom att från de totala förlusterna subtrahera inledningsmånadens (och fortsättningsmånadernas) förluster.

2. U p p g i f t s k ä l l o r

Uppgifter om en pågående arbetskonflikt fås antingen av tidningspressen, arbetsgivarna eller arbetstagarna. Primäruppgifterna om arbetskonflikterna begärs alltid både av arbetsgivar - och arbetstagersidan och de erhålls per arbetsställe.

3. K l a s s i f i c e r i n g a r

Näringsgrensindelning. I statistiken används den internationella näringsgrensstandarden - ISIC, Rev. 2, 1968. Arbetsstället bestämmer näringsgrenen.

T A B E L L E R

Tabell	Sida
1 Arbetskonflikter, av dem berörda arbetstagare samt förlorade arbetsdagar åren 1960-71 och månatligen år 1971	6
2 Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetare samt förlorade arbetstimmar och löner efter inledning- och avslutningstidpunkt månaderna VII - XII, 1971	7
3 Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar i arbetskonflikter länsvis år 1971	8
4 Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter näringsgren år 1971	9-10
5 Arbetsställen och arbetstagare efter arbetskonfliktens varaktighet och näringsgren månaderna VII - XII, 1971	11
6 Arbetsställen, arbetstagare och förlorade arbetstimmar efter arbetskonflikternas varaktighet månaderna VII - XII, 1971	12
7 Av arbetskonflikter berörda arbetsställen, arbetstagare och förlorade arbetstimmar efter arbetskonfliktens typ år 1971	12
8 Av arbetskonflikter berörda arbetsställen och förlorade arbetstimmar efter parternas förhandlingar år 1971	13
9 Av arbetskonflikter berörda arbetsställen och förlorade arbetstimmar efter förekomsten av kollektivavtal år 1971	13

10	Av arbetskonflikter berörda arbetsställen och förlorade arbetstimmar efter arbetsmarknadsorganisationernas medgivande år 1971	13
11	Av arbetskonflikter berörde arbetsställen efter förhandsanmälan om arbetskonflikt år 1971	14
12	Av arbetskonflikter berörde arbetsställen efter förlikningssätt år 1971	14
13	Av arbetskonflikter berörde arbetsställe efter informationskälla år 1971	14
14	Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar efter av arbetsgivaren uppgiven orsak i arbetskonflikter år 1971	15
15	Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar efter av arbetstagarna uppgiven orsak i arbetskonflikter år 1971	15
16	Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter arbetsgivarförbund i arbetskonflikter år 1971	16
17	Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter arbetstagarförbund i arbetskonflikter år 1971	16

1. Arbetskonflikter, av dem berörda arbetstagare samt förlorade arbetsdagar åren 1970-71 och månatligen år 1971

År	Arbets- konflikter	Arbetstagare	Förlorade arbetsdagar
1960	44	19 300	96 200
61	51	45 200	41 400
62	46	7 000	33 000
63	66	104 600	1 380 300
64	76	26 900	58 400
65	29	7 000	16 000
66	150	66 100	122 900
67	43	26 600	320 700
68	68	26 800	282 300
69	158	83 200	161 100
1970	240	201 600	233 200
71	838	403 300	2 711 100
Månad			
I	227	109 900	86 600
II	210	119 900	1 063 100
III	65	77 000	1 331 300
IV	55	18 500	166 000
V	42	2 900	12 200
VI	46	6 600	7 700
VII	18	2 500	2 600
VIII	21	1 700	2 100
IX	38	43 400	23 700
X	49	10 700	6 100
XI	48	7 800	8 000
XII	19	2 400	1 700

2. Arbetskonflikter, arbetsställen, arbetare samt förlorade arbetstimmar och löner
 efter inlednings- och avslutningstidpunkt månaderna VII - XII, 1971

Månad	Arbetskonflikternas tidsmässiga fördelning månadsvis	Arbets- konflik- ter	Arbets- ställen	A r b e t s t a g a r e				Förlorade arbetstimmar	Förlorad bruttolön
				På arbets- ställen	Av arbetskonfl.berörda		Sammanl.		
					Direkt	Indirekt			
VII	Inledda och avslutade	18	25	4 179	2 502	15	2 517	20 900	152
	S a m m a n l a g t	18	25	4 179	2 502	15	2 517	20 900	152
VIII	Inledda och avslutade	21	21	2 945	1 656	-	1 656	7 900	4
	Inledda	5	5	289	283	-	283	8 900	5
	S a m m a n l a g t	26	26	3 234	1 939	-	1 939	16 800	9
IX	Inledda och avslutade	35	60	48 432	43 294	6	43 300	66 200	452
	Inledda	1	1	750	750	-	750	85 900	670
	Avslutade	3	3	83	77	-	77	1 600	6
	Fortsatta	2	2	206	206	-	206	36 300	217
	S a m m a n l a g t	41	66	49 471	44 327	6	44 333	190 000	1 345
X	Inledda och avslutade	46	55	13 973	9 725	40	9 765	31 200	200
	Avslutade	3	3	956	956	-	956	17 800	114
	S a m m a n l a g t	49	58	14 929	10 681	40	10 721	49 000	314
XI	Inledda och avslutade	48	63	12 242	7 660	183	7 843	63 800	424
	S a m m a n l a g t	48	63	12 242	7 660	183	7 843	63 800	424
XII	Inledda och avslutade	19	22	5 227	2 377	5	2 382	12 000	91
	Inledda	1	1	50	50	-	50	2 000	12
	S a m m a n l a g t	20	23	5 277	2 427	5	2 432	14 000	103

3. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar i arbets-
konflikter länsvis år 1971

L ä n	Arbets- ställen	Arbetstagare	Förlorade arbetstimmar	%
Nylands län	341	121 120	6 173 300	28.5
Åbo och Björneborgs län	350	101 578	5 720 100	26.4
Tavastehus län	230	71 844	3 631 300	16.7
Kymmene län	135	27 576	1 227 900	5.7
S:t Michels län	32	4 820	325 500	1.5
Norra-Karelen län	27	5 630	348 000	1.6
Kuopio län	41	9 407	575 900	2.7
Mellersta-Finlands län	68	18 263	1 062 400	4.8
Vasa län	60	16 332	1 403 000	6.5
Uleåborgs län	89	19 699	1 070 500	4.9
Lapplands län	40	7 028	150 900	0.7
Hela riket	1 462	403 297	21 688 800	100.0

4. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter näringsgren år 1971

N ä r i n g s g r e n	Arbets- ställen	Arbetstagare				Förlorade arbetstimmar	Förlorad bruttolön (1000 mk)
		På arbets- ställen	Av arbetskonfl.berörda		Sammanl.		
			Direkt	Indirekt			
Malmbrytning	35	7 831	7 402	-	7 402	935 100	5 612
Livsmedelstillverkning	7	540	258	14	272	12 500	62
Textilvarutillverkning	16	2 187	1 712	-	1 712	17 500	98
Tillverkning av kläder	15	1 811	1 603	-	1 602	6 700	30
Tillverkning av läder m.m.	2	1 868	1 300	-	1 300	33 400	150
Skotillverkning	2	202	202	-	202	400	2
Trävarutillverkning	39	4 169	3 259	25	3 284	20 900	119
Pappers- och pappersvarutillverkning	122	22 473	11 620	1 554	13 174	116 500	639
Grafisk produktion	3	229	208	-	208	500	3
Tillverkning av kemikalier	7	2 544	2 374	-	2 374	241 300	1 448
Tillverkning av andra kemiska produkter	3	95	41	-	41	200	1
Plastvarutillverkning	5	1 155	655	-	655	76 100	456
Porslins- och lergodstillverkning	1	212	45	-	45	400	2
Glas- och glasvarutillverkning	2	320	320	-	320	500	3
Annan ler- och stenprodukttillverkning	13	1 571	1 459	22	1 481	261 500	1 548
Järn-, stål- och ferrolegerings- framställning	49	16 956	12 331	108	12 439	1 219 300	6 651

forts. på följande sida

4. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter näringsgren år 1971 (forts.)

N ä r i n g s g r e n	Arbets- ställen	På arbets- ställen	Arbetstagare			Förlorade arbetstimmar	Förlorad bruttolön (1000 mk)
			Direkt	Indirekt	Sammanl.		
Framställning av ickejärnmetaller	13	8 562	7 874	-	7 874	808 100	4 744
Metallvarutillverkning	227	37 384	35 575	-	35 575	3 348 500	19 961
Maskintillverkning	213	80 924	75 631	-	75 631	5 552 400	29 957
Tillverkning av elektriska produkter	48	17 616	17 513	-	17 513	1 811 500	9 766
Transportmedeltillverkning	144	71 921	64 640	-	64 640	4 791 000	25 841
Tillverkning av finmekaniska produkter	6	858	842	-	842	1 900	12
Annan tillverkning	1	2	2	-	2	0	0
El-, gas- och värmeförsörjning	11	1 511	945	-	945	2 600	15
Husbyggnadsverksamhet	285	151 158	132 297	842	133 139	2 065 100	14 487
Anläggningsverksamhet	17	1 809	1 749	20	1 769	33 100	234
Detaljhandel	2	2 580	2 022	-	2 022	15 700	110
Samfärdsel	68	12 944	11 930	22	11 952	274 100	1 892
Post- och telekommunikationer	2	364	47	-	47	1 400	8
Rekreations- och kulturell service- verksamhet	1	24	21	-	21	2 900	13
Tjänster till hushållen	103	5 104	4 804	9	4 813	37 700	230
S a m m a n l a g t	1 462	456 924	400 681	2 616	403 297	21 688 800	124 094

5. Arbetsställen och arbetstagare efter arbetskonfliktens varaktighet och näringsgren månaderna VII - XII, 1971

N ä r i n g s g r e n	Under 4 timmar		4-8 timmar		1-7 dagar		8-14 dagar		15-30 dagar		över 30 dagar	
	Arbets- ställen	Arbets- tagare	Arbets- ställen	Arbets- tagare	Arbets- ställen	Arbets- tagare	Arbets- ställen	Arbets- tagare	Arbets- ställen	Arbets- tagare	Arbets- ställen	Arbets- tagare
Livsmedelstillverkning	-	-	1	46	3	100	-	-	-	-	-	-
Textilvarutillverkning	2	35	1	24	1	114	-	-	-	-	-	-
Tillverkning av kläder	4	247	-	-	2	189	-	-	-	-	-	-
Trävarutillverkning	8	909	4	220	3	288	-	-	-	-	-	-
Pappers-och peppersvarutillverkning	22	1 927	5	305	6	705	2	552	-	-	-	-
Grafisk produktion	-	-	1	54	-	-	-	-	-	-	-	-
Tillverkning av kemikalier	1	64	1	180	-	-	-	-	-	-	-	-
Tillverkning av andra kemiska prod.	1	23	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Plastvarutillverkning	1	40	-	-	2	95	-	-	-	-	-	-
Porlins-och lergodstillverkning	-	-	-	-	1	45	-	-	-	-	-	-
Annan ler- och stenprodukttillverk.	-	-	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Järn-, stål- och ferrolegerings- tillverkning	8	196	2	122	3	680	-	-	-	-	-	-
Metallvarutillverkning	9	501	2	112	5	529	-	-	-	-	-	-
Maskintillverkning	13	3 549	16	1 447	11	708	-	-	-	-	-	-
Tillverkning av elektriska prod.	2	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transportmedelstillverkning	12	2 625	15	2 471	4	610	-	-	-	-	-	-
Tillverkning av finmekaniska prod.	-	-	2	242	-	-	-	-	-	-	-	-
Husbyggnadsverksamhet	18	38 898	11	1 226	9	840	1	4	-	-	-	-
Samfärdsl	15	1 570	12	3 589	2	300	-	-	2	870	1	86
Post-och telekommunikationer	-	-	-	-	1	33	-	-	-	-	-	-
Rekreations-och kulturell service- verksamhet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	21
Tjänster till hushållen	1	30	-	-	1	51	-	-	-	-	-	-
S a m m a n l a g t	117	50 627	75	10 070	54	6 287	3	556	3	905	2	107

6. Arbetsställen, arbetstagare och förlorade arbetstimmar efter arbetskonflikternas varaktighet månaderna VII - XII, 1971

Arbetskonfliktens varaktighet	Arbetskonflikter	%	Arbetsställen	%	Arbetsstagare	%	Förlorade arbetstimmar	%
Under 4 timmar	91	42.9	117	46.0	50 627	73.8	54 600	15.5
4 - 8 timmar	63	29.7	75	29.5	10 070	14.7	52 200	14.8
1 - 7 dagar	50	23.6	54	21.3	6 287	9.2	81 300	23.0
8 -14 dagar	3	1.4	3	1.2	556	0.8	9 800	2.8
15 -30 dagar	3	1.4	3	1.2	905	1.3	130 200	36.9
Över 30 dagar	2	1.0	2	0.8	107	0.2	24 700	7.0
Sammanlagt	212	100.0	254	100.0	68 552	100.0	352 800	100.0

7. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen, arbetstagare och förlorade arbetstimmar efter arbetskonfliktens typ år 1971

Arbetskonfliktens typ	Arbetsställen	%	Arbetsstagare	%	Förlorade arbetstimmar
Strejk	1 262	86.4	373 809	92.7	20 241 800
Sympatiststrejk	35	2.4	15 356	3.8	47 900
Lockout	142	9.7	10 916	2.7	1 313 600
Blockad	4	0.3	133	0.0	12 300
Vägrat utföra övertidsarbete	5	0.3	1 622	0.4	-
Maskning	9	0.6	499	0.1	-
Annan	5	0.3	961	0.3	73 200
Sammanlagt	1 462	100.0	403 296	100.0	21 688 800

8. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen och förlorade arbetstimmar efter parternas förhandlingar år 1971

Förhandlingar innan arbetskonflikten utbröt	Arbetsställen	%	Förlorade arbetstimmar	%
Ja	818	56.0	20 538 700	94.7
Nej	644	44.0	1 150 100	5.3
Sammanlagt	1 462	100.0	21 688 800	100.0

9. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen och förlorade arbetstimmar efter förekomsten av kollektivavtal år 1971

Gällande kollektivavtal	Arbetsställen	%	Förlorade arbetstimmar	%
Ja	481	32.9	650 100	3.0
Nej	981	67.1	21 038 700	97.0
Sammanlagt	1 462	100.0	21 688 800	100.0

10. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen och förlorade arbetstimmar efter arbetsmarknadsorganisationernas medgivande år 1971

Arbetsmarknadsorganisationernas medgivande	Arbetsställen	%	Förlorade arbetstimmar	%
Ja	434	29.7	19 931 200	91.9
Nej	1 028	70.3	1 757 600	8.1
Sammanlagt	1 462	100.0	21 688 800	100.0

11. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen efter förhandsanmälan om arbetskonflikt år 1971

Anmälan om ingångsättande av arbetskonflikt	Arbetsställen	%
Åt motparten	36	2.5
Åt riksförlikningsmannen	419	28.6
Anmälan har ej gjorts	1 007	68.9
Sammanlagt	1 462	100.0

12. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen efter förliknings-sätt år 1971

Förlikning uppnåddes	Arbetsställen	%
Mellan parterna	333	22.8
Genom riksförlikningsmannens förmedling	419	28.7
Genom arbetsmarknadsorganisationernas förmedling	90	6.1
På annat sätt	620	42.4
Sammanlagt	1 462	100.0

13. Av arbetskonflikter berörda arbetsställen efter informations-källa år 1971

Information erhöles av	Arbetsställen	%
Arbetsgivaren	772	49.4
Arbetsstagarna	2	0.1
Pressen	-	-
Arbetsgivaren och arbetsstagarna	170	11.6
Arbetsgivaren och pressen	545	37.3
Arbetsstagarna och pressen	4	0.3
Arbetsgivaren, arbetsstagarna och pressen	19	1.3
Sammanlagt	1 462	100.0

14. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter av arbetsgivaren uppgiven orsak i arbetskonflikter år 1971

Arbetskonfliktens orsak	Arbetsställen	%	Berörda arbetstagare			Förlorade arbetstimmar (1000 timmar)	%
			Direkt	Indirekt	Sammanlagt		
Förändrade förhållanden	37	2.5	5 034	153	5 187	99	0.5
Eftersläpning	520	35.6	137 301	1 444	138 745	18 436	85.0
Prissättning	61	4.2	11 408	10	11 418	205	0.9
Övriga lönekrav	72	4.9	9 818	12	9 830	217	1.0
Reducering av arbetskraften	25	1.7	2 585	13	2 598	33	0.1
Stödåtgärder	443	30.3	172 650	807	173 457	1 032	4.8
Annan orsak	304	20.8	61 858	177	62 035	1 666	7.7
Sammanlagt	1 462	100.0	400 654	2 616	403 270	21 688	100.0

15. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter av arbetstagarna uppgiven orsak i arbetskonflikter år 1971

Arbetskonfliktens orsak	Arbetsställen	%	Berörda arbetstagare			Förlorade arbetstimmar (1000 timmar)	%
			Direkt	Indirekt	Sammanlagt		
Förändrade förhållanden	37	2.5	4 960	158	5 118	99	0.5
Eftersläpning	508	34.8	139 971	44	140 015	18 429	85.0
Prissättning	67	4.6	11 991	26	12 017	211	1.0
Övriga lönekrav	64	4.4	6 849	12	6 861	209	1.0
Reducering av arbetskraften	25	1.7	2 585	13	2 598	33	0.1
Annan orsak	442	30.2	172 624	847	173 471	1 034	4.8
	319	21.8	61 674	1 516	63 190	1 673	7.6
Sammanlagt	1 462	100.0	400 654	2 616	403 270	21 688	100.0

16. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter arbetsgivarförbund i arbetskonflikter år 1971

Arbetsgivarförbund	Arbetsställen	A r b e t s t a g a r e				Förlorade arbetstimmar		Förlorad bruttolön (1 000 mk)
		På arbetsstället	Av arbetskonflikten berörda		Indirekt	Sammanlagt		
			Direkt	Indirekt				
AFC	1 454	453 753	398 464	2 616	401 080	21 663 100	123 938	
AC	3	2 640	2 032	-	2 032	17 500	116	
Työehtoliitto	1	68	68	-	68	4 400	22	
Annat	4	463	117	-	117	3 800	18	
Sammanlagt	1 462	456 924	400 681	2 616	403 297	21 688 800	124 094	

17. Arbetsställen, arbetstagare samt förlorade arbetstimmar och löner efter arbetsgivarförbund i arbetskonflikter år 1971

Arbetsgivarförbund	Arbetsställen	A r b e t s t a g a r e				Förlorade arbetstimmar		Förlorad bruttolön (1 000 mk)
		På arbetsstället	Av arbetskonflikten berörda		Indirekt	Sammanlagt		
			Direkt	Indirekt				
FFC	1 456	453 816	398 527	2 616	401 143	21 666 400	123 949	
TOC	1	2 500	1 942	-	1 942	15 500	109	
FTFC	2	430	113	-	113	1 800	15	
Aksava	-	-	-	-	-	-	-	
Annat	3	178	99	-	99	5 100	21	
Sammanlagt	1 462	456 924	400 681	2 616	403 297	21 688 800	124 094	